

# Ad Colossenses

q̄ ḡtulatur q̄ que mecum laborauerūt in euangelio cū ele  
eoū liberali- mente et ceteris adiutoribus meis quorum  
q̄ salutatio e nomina sunt in libro vite. Gaudete in domi-  
cundem.

Eccs. 24.

Baruch. 4.

B

Wat. 5.5.

p̄tētū dico gaudete.. Modestia ve-  
stra nota sit omnib⁹ hominib⁹. Domin⁹ em̄  
p̄pe est p̄ libil solliciti sitis. s̄ in omni orati-  
one et obsecratione cum gratiarū actione pe-  
titiones vestre innotescant apud deum. Et  
pax dei q̄ exuperat omnez sensum: custodiat  
corda vestra et intelligentias vestras in chri-  
sto iesu. Necetero fratres q̄cunq̄ sunt vera  
q̄cunq̄ pudica. quecunq̄ iusta. quecunq̄ san-  
cta. quecunq̄ amabilia. quecunq̄ bone fame.  
si qua vtus. si qua laus discipline. hec cogi-  
tate. q̄ et didicistis et accepistis et audistis et  
vidistis in me. Hec agite et deus pacis erit  
vobis. Gauisus sum autem in dño yehe-  
mēter: qm̄ tandem aliquādo resloruistis pro  
me sentire sicut et sentiebatis. Occupati aut  
eratis. Non quasi ppter penuriā dico. Ego  
enī didici in quibus sum sufficiens. Scio et  
humiliari: scio et abundare. Ubiq̄z et in om-  
nibus institutus sum. et satiari: et esurire. et  
abundare et penuriaz pati. Omnia possum:  
in eo qui me cōfortat. Verūtamen bene feci  
stis: cōmunicātes tribulationi mee. Petitis  
autē et vos philipenses q̄ in p̄ncipio euan-  
gelij quādo pfectus sum a macedonia nulla  
mihi ecclesia cōmunicauit in ratione dati et  
accepti. nisi vos soli. qz et tessalonicaz semel  
et bis in vsum mihi misistis. Non qz quero  
datū. s̄ requiro fructū abundantē in ratione  
vestra. Habeo autē omnia: et abūdo. Reple-  
tus sum accepti ab epaphroditō. q̄ misistis  
in odorem suavitatis hostiam acceptā pla-  
centem deo. Deus autē meus impletat omne  
desiderium vestrū s̄m diuitias suas in glā i  
christo iesu. Deo autem et patri nostro glo-  
ria in secula seculoꝝ amen. Salutate omnez  
sanctum in christo iesu. Salutant vos q̄ me  
cū sunt frēs. Salutat vos omnes sancti: ma-  
xime autē qui de cesaris domo sūt. Gratia  
dñi nostri iesu christi cum spū vestro. Amē.

Rho. 12.2.

D

Explicit ep̄la Pauli ad philippenses. Inci-  
pit argumentū in ep̄lam ad colossenses.

**O** Colossenses. et hi sicut laodicen-  
ses sunt asiani. et ipsi pūeti erant  
a pseudo apostolis. Nec ad hos  
accessit ip̄e apls. sed et hos p̄ epi-  
stolam corrigit. Audierant enīz verbum ab  
archippo. q̄ et misteriū in eos accepit. Ergo  
aplus itaz ligatus scribit eis ab epheso p̄ ty-  
chicum diaconem et onesimū acolythum.

Explicit argumentum. Incipit ep̄stola.  
Pauli ad Colossenses. Capit. I

**A**polus iesu christi p̄ voluntā  
stolus ieu. benivolē  
tem dei et timotheus frater  
bis qui sunt colossis sanctis  
et fidelib⁹ fratribus in chri-  
sto iesu. Gratia vobis et pax a deo p̄ no-  
stro. Gratias agimus deo et patri dñi nostri  
iesu christi semp̄ p̄ vobis orantes: audietes  
fides vestrā in christo iesu et dilectionē. quaz  
habetis in sanctos omnes ppter spem q̄ rei  
posita ē vobis in celis: quā audistis in vbo  
vitatis euangelij qd̄ puenit ad vos sicut et i  
vniuerso mundo est. et fructificat et crescit si-  
cut in vobis ex ea die qua audistis et cognoscis  
gratiā dei in vobis: sicut didicistis ab  
epaphra charissimo cōseruo nostro qui est fi-  
delis p̄ vobis minister christi iesu. Qui cū  
manifestauit nobis dilectionē vram in spū.  
Ideo et nos ex qua die audiūmus. nō cessa-  
mus p̄ vobis orātes et postulātes ut imple-  
amini agnitione voluntatis eius i omni sapi-  
entia et intellectu spiritali: ut ambuletis dī-  
gne deo p̄ oia placētes i omni ope bono fru-  
ctificātes et crescerētes in sciētia dei: i omni vir-  
tute cōfortati s̄m potentia claritatis eius. in  
oī patiētia et lōganimitate cū gaudio grati-  
as agētes deo et patri: qui dignos nos fecit  
in pte sortis sanctoruz i lumine. Qui eripuit  
nos de potestate tenebrarū. et transtulit in re-  
gnū filij dilectionis sue i quo habem⁹ re-  
demptionē et remissionē pctōz. Qui est ima-  
go dei inuisibilis p̄mogenitus oīs creature:  
qm̄ in ipso cōdita sunt vniuersa in celis et in  
terra visibilia et inuisibila. Sive throni sive  
dñatiōes. sive p̄ncipatus. sive ptates. Oia  
p̄ ipsum et in ipso creata sunt. et ipse est ante  
omnes. et oia in ipso cōstant. Et ipse ē caput  
corporis ecclesie: q̄ est p̄ncipium p̄mogenit⁹  
et mortuis. et sit in oībus ipse p̄matū tenēs.  
Quia i ipo cōplacuit oīm plenitudinē diui-  
nitati i habitare et p̄ eū recōciliari oia in ipsū  
pacificans p̄ sanguinē crucis ei⁹. sive que in  
terrīs sive que in celis sunt. Et vos cum esse  
tis aliquādo alienati et nimici sensu in ope-  
ribus malis: nunc autē recōciliauit i corpo-  
re carnis eius p̄ mortem. exhibere vos san-  
ctos et imaculatos et irreprehenſibiles coraz  
ipso si tamen p̄manetis in fide fundati et sta-  
biles et imobiles a spe euangelij qd̄ audistis  
quod p̄dicatū est i vniuersa creatura que  
sub celo est. cuius factus sum ego paul⁹ mi-  
nister: qui nunc gaudeo in passionibus pro-

Eph. 1.1.

C

D

# Ad Colossenses

vobis : et adimpleo ea que desunt passionum christi in carne mea per corpore eius quod est ecclesia. Cuius factus sum ego minister sum dispensatione dei que data est mihi in vobis ut impleam verbum dei: mysterium quod absconditum fuit a seculis et generationibus. nunc autem manifestatum est sanctis ei quibus voluit deus notas facere diuinitas glorie sacramenti huius in gentibus quod est christus in vobis spes glorie quem nos annunciamus coripientes omnem hominem et docentes in omni sapientia ut exhibeam omen hominem perfectum in christo iesu in quo et labore certando sum operationem eius quam operari in me in virtute.

**A** Docto apostolo vobis scribere qualem

**D**olo enim vos scribre qualem

**S**ollicitudinem habeam per vobis et per his qui sunt laodicii: et quicunque non viderunt faciem meam in carne. ut consolentur corda ipsorum instructi in charitate. et in oculis diuinitas plenitudinis intellectus in agnitione mysterii dei patris et christi iesu. in quod sunt omnes thesauri sapientie et scientie absconditi. **H**oc autem dico: ut nemo vos decipiat in sublimitate sermonum. Nam etsi corpore absens sum. sed spiritu vobis sum gaudens et vivens ordinem vestrum. et firmamentum eius que in christo est fidei vestre. **S**icut ergo accepti iesum christum dominum nostrum. in ipso ambulate: radicati et spedificati in ipso. et confirmati in fide sicut et didicistis: abundantes in illo in gratianctione. **V**idete ne quis vos decipiat per philosophiam et inanem fallaciam sum traditionem hominum: sum clementia mundi et non sum christum. **Q**uia in ipso inhabitat omnis plenitudo diuinitatis corporaliter: et etsi in illo repleti qui est caput omnis principatus et potestatis. In quo et circuncisi etsi circuncisione non manufacta in expoliatione corporis carnis: sed in circuncisione Christi cosepulti ei in baptismo: in quod et resurrexisti per fidem operationis dei qui suscitauit illum a mortuis. Et vos cum mortui essetis in delictis et preputio carnis vestre concuiscavit cuius illo donans vobis omnia delicta: delēs quod aduersus nos erat cyrographum decreti quod erat contrarium nobis. Et ipsius tulit de me dio affigens illud cruci. et expolians principatus et potestates. traduxit confidenter palam triumphas illos in seipso. **N**emo ergo vos iudicet in cibo aut in potu aut in parte diei festi aut neomenie aut sabbatorum que sunt vobis futuron: corpus autem christi. **N**emo vos seducat volens in humilitate et religione angelorum que non vidit ambulans frustra inflatus sensu carnis sue: et non tenens caput ex quo totum corpus per nexus et coniunctio-

nes suministratum et constructum crescit in augmentum dei. **S**i ergo mortui estis cum christo ab elemetis huius mundi. quod adhuc tantum viuentes mundo decernitis? Ne tetigeritis neque gustaueritis. neque contrectaueritis. que sunt omnia in interitu ipso vobis sum precepta et doctrinas hominum: que sunt rationes quidem habentia sapientie in superstitiones et humilitate et non ad parcedum corporis in honore aliquo ad saturitatem carnis.

**III**

**I**gitur si consurrexisti cum christo quod sursum sunt querite ubi christus est in dextera dei sedens quod sursum sunt sapientie non super terram. **M**ortui enim estis et vita vestra abscondita est cum christo in deo cum autem christus apparuerit vitavestra: tunc et vos apparebitis cum ipso in gloria. **M**ortificate ergo in ebria vestra que sunt super terram. fornicationem. imundiciam. libidinem. et cupientiam malam. et auariciam. que est simulacrum seruitus. propter que venit ira dei super filios incredulitatis in quod et vos ambulastis aliquid cum viueretis in illis. **N**unc autem deponite et vos omnia: ira. indignationem. maliciam. blasphemiam. turpem sermonem de ore vestro. **M**olite mentiri inuidem. expoliantes vos veterem hominem cum actibus suis. et induentes nouum eum quod renouatur in agnitionem dei sum imaginem. eius quod creauit eum: ubi non est gentilis et iudeus. circuncisio et preputium. barbarus et scytha. servus et liber. sum omnia et in omnibus christus. **I**nduite vos ergo sicut electi deis sancti et dilecti viscera misericordie. benignitatem. humilitatem. modestiam. patientiam. **S**upportantes inuidem et donantes vobis met ipsius si quis aduersus aliquem habet querelam: sicut et dominus donauit vobis. ita et vos. **S**up omnia autem hec charitatem habete quod est vinculum perfectionis: et pars christi exultet in cordibus vestris: in qua et vocati estis in uno corpe. et gratia estote. **V**erbum Christi habitet in vobis abundantanter: in omni sapientia docentes et commonetes vos in eis ipsos in psalmis et hymnis et canticis spiritualibus in gratia caritatis in cordibus vestris deo. **O**mne quodcumque facitis in verbo aut opere: omnia in nomine domini nostri iesu Christi: facite gratias agentes deo et patri per ipsum. **M**ulieres subditae estote viris: sicut oportet in domino. **C**hristi diligite uxores vestras et nolite amari esse ad illas. **F**iliij obedite parentibus viris per omnia hoc enim placitum est in domino. **P**atres nolite ad indignationem provocare filios vestros et non pusillo animofiant. **S**ervi obedite per omnia dominis carnalibus: non ad occultum seruientes quasi hominibus placentes

Bib

Eph. 5.c.

1. Pe. 3.a.

B

Eph. 6.a.

1. Pe. 2.c.

B

Eph. 6.a.

1. Pe. 2.c.

B

Eph. 6.a.

1. Pe. 2.c.

B

Mat. 24.a.  
Mar. 15.b.  
Luk. 21.b.  
1 Cor. 3.b.  
Eph. 5.b.



# Ad Thessalonicenses I

Leuit. 19.  
Kho. 2.b.  
Eph. 6.b.  
Actu. 10.c.  
Jac. 2.b.  
I. Pe. 1.c.

**A**  
Diosis struit  
aplius. atq; o-  
rōib; collosē-  
d

**B**  
Eph. 5.c.

**L**  
2. Thes. 4.c.

**D**

sed in simplicitate cordis timentes dominuz  
Quodcūq; facitis ex animo opamini. sicut  
dño & non hominib; scientes q; a dño accipi  
etis retributionem hereditatis. domio chri-  
sto fuite. Qui enī iniuriam facit. recipiet id  
qd inique gessit. Et nō est psonaz acceptio  
apud deum.

III

**O**mini. quod iustū est & equū fuis  
pstate: scientes quoniā et vos dñm  
siū se recomē-  
dat oīs quo  
se ad ifideles  
babere debe  
ant. Et poni  
sermonis ad loquēdū mysteriū christi. pp̄t  
quod etiā vinctus sum. vt manifestem illō  
ita vt oportet meloqui. In sapientia ambu-  
late ad eos qui foris sunt: tēpus redimentes

**S**ermo vester semp in gratia sale sit cōdit<sup>r</sup>.  
vt sciatis quomodo oporteat vos vnicuiq;  
respōdere. Que circa me sunt: omnia vobis  
nota faciet tychicus charissim<sup>r</sup> frater & fide-  
lis minister & seruus in domino: quem mi-  
stid vos ad hoc ipsuz vt cognoscat que cir-  
ca vos sūt. & cōsoletur corda vestra cuz one-  
simo charissimo & fidelī fratre qui ex vobis  
est. qui omnia que h agunt nota faciet vob

**S**alutat vos aristarchus p captiuus meus  
& marcus cōsobrinus barnabe. de quo ac-  
cepistis mādata. Si venerit ad vos suscipi-  
te illum. Et iesus qui dicit iustus. qui sūt ex  
circūcisōe. Ibi soli sunt adiutores mei in re-  
gno dei. qui mihi fuerunt solatio. Salutat  
vos epaphras qui ex vobis est seru<sup>r</sup> christi  
iesu. semp sollicitus p vobis in orationibus  
vt steris pfecti & pleni in omni volūtate dei.

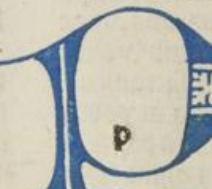
**T**estimoniu em illi phibeo q; habet multuz  
laborē p vobis & p his qui sunt laodicie. et  
qui hierapoli. Salutat vos lucas medicus  
charissimus & demas. Salutate fratres qui  
sūt laodicie. & nymphā & que in domo eius  
est ecclesiam. Et cum lecta fuerit apud vos  
epla hec. facite ut & in laodicensiū ecclesia le-  
gatur: & ea quelaodicensiū est vobis legat<sup>r</sup>.  
Et dicite archiplo. Vide ministeruz qd ac-  
cepisti in domino: vt illud impleas. Saluta-  
tio mea magnu pauli. Memores estote vin-  
culturum meorū. Gratia domini nostri iesu  
xpi vobiscum. Amen.

**E**xpli cit eppla Pauli ad Colossenses. Inci-  
pit argumentum in epistolam ad Thessalo-  
nicenses primam.

**T**hessalonicenses sunt macedones  
qui accepto verbo veritatis psti-  
terunt in fide: etiam in psecutiōe  
cūiū suorum. Preterea nec re-  
ceperunt falsos apostolos: nec ea que a fal-  
sis apostolis dicebant. Nos collaudat apo-

stolus scribens eis ab athenis per tychicuz  
diaconem. & onesimum acolytu.

**E**xpli cit argumētū. Incipit eppla Pauli ad  
Thessalonicenses pma. Caplū I



## Paulus et fil

**A**uanus & timotheus: ecclesie  
thessalonicensium in deo pa-  
tre nostro & domlo iesu chri-  
sto. gratia vob & pax. Gra-  
tias agimus deo semper p omnibus vobis  
memoriam vestri facientes in orationib; no-  
stris sine intermissione: memores operis fi-  
dei vestre & laboris et charitatis & sustinen-  
tiae spei domini nostri iesu christi: ante deum  
& patrem nostrum. Scientes fratres dilecti  
a deo electionem vestram: quia euangeliuz  
nostrum non fuit ad vos in sermone tñ: sed  
et in virtute & in spiritu sancto. & in plenitu-  
dine multa. sicut scit quales fuerimus i vo-  
bis ppter vos. Et vos imitatores nostri fa-  
cti estis & domini. excipientes verbum i tri-  
bulatione multa cum gaudio spiritu sancti  
ita vt facti sitis forma omnibus creditib; i  
macedonia & in achaia. A vobis enim dis-  
famatus est sermo domini: nō solum in ma-  
cedonia & in achaia: sed et i omni loco fides  
vestra que est ad deum pfecta est: ita vt non  
sit nobis necesse quicq; loqui. Ipsi enim de  
nobis annūciant qualem introitum habue-  
rimus ad vos. et quomodo conuersi esti ad  
deuz a simulachris scruire deo viuo & vero:  
& expectare filiu eius de celis quem susci-  
tit ex mortuis iesum. qui eripuit nos ab ira  
ventura.

II

**D**um et ipsi scitis fratres introitū no-  
strum ad vos. quia non inanis fuit.  
sed ante passi multa & cōtumelias af-  
fecti sicut scitis in philippis fiduciam habui-  
mus in deo nostro loqui ad vos euangeliuz  
dei in multa sollicitudine. Exhortatio enim  
nostra nō de errore neq; de imundicia neq;  
in dolo: sicut pbat sumus a deo vt crede/  
retur nobis euangeliū ita loquimur nō qua-  
si hominib; placentes: sed deo qui pbat cor  
da nostra. Nec em aliqui fuimus i simone  
adulationis sicut scitis. neq; in occasiōe aua-  
ricie. deus testis est: nec querētes ab hoībus  
gloriam neq; a vobis: neq; ab alijs cuz pos-  
semus vobis oneri esse vt christi apli. Sed  
facti sumus paruuli in medio vestrum tāq;  
si nutrix foueat filios suos. ita desiderātes  
vos cupide. volebamus tradere vobis: nō  
solum euāgelium dei. sed etiā animas nřas

**C**ōsolat apo-  
stol thessalo-  
nicensis in ac-  
tis p cōso-  
mitates ad i-  
sum atq; ad  
clesia hypero  
solumitati.

B